

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Nyelvi és kulturális érintkezések

Egyetemi tanév 2026–2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3. Intézet	Magyar Nyelvészeti és Néprajzi-Antropológiai Intézet
1.4. Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5. Képzési szint	Mesteri
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Magyar nyelv és irodalmi tanulmányok
1.7. Képzési forma	Nappali tagozat

2. A tantárgy adatai

2.1. tantárgy neve		Nyelvi és kulturális érintkezések				A tantárgy kódja	LMM2115	
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			dr. Benő Attila, egyetemi tanár					
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			dr. Benő Attila, egyetemi tanár					
2.4. Tanulmányi év	2	2.5. Félév	1	2.6. Értékelés módja	V	2.7. Tantárgy típusa	Tartalma szerint A tantárgy jellege (kötelező/választható/fakultatív)	DF V

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	42	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					45
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					45
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					40
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					2
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszáma					140
3.8. A félév összóraszáma					182
3.9. Kreditszám					7

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	Általános és leíró nyelvészeti alapfogalmak ismerete

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	számítógép, vetítő szükséges
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	számítógép, vetítő szükséges

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tanterv szerint)¹

Szakmai kompetenciák	
Kompetenci a kódja	Kompetencia
CP3	Professzionálisan kommunikál a kutatási és szakmai környezetben
CP4	Tudományos kutatást végez
CP8	Információk szintézisét készíti el
CP15	Alkalmazza a tudományos módszereket
CP23	Alkalmazza a kutatási etika és a tudományos integritás elveit a kutatási tevékenységek során
Általános kompetenciák	
Kompetenci a kódja	Kompetencia
CT1	Csapatban dolgozik
CT3	Kritikusan viszonyul az információkhoz és azok forrásaihoz
CT4	Interkulturális kompetenciára tesz tanúbizonyságot

6.2. A tanulmányi program sajátos tanulási eredményei (a tantervből átvéve)²

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Codul competenței	Ismeretek és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)

¹ A képzési program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy általános kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden kompetencia esetében a teljes megfogalmazást kell átvenni – a kompetencia kódjával együtt –, pontosan abban a formában, ahogyan az a tantervben szerepel, módosítás nélkül. Ha a két kategória közül egyikből sem kerül átvételre kompetencia, akkor a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

² Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb oldalán kell feltüntetni.

P2, CP3, CP5, CP6, CP9, CP11, CP12, CP14, CP15, CP19, CP24, CP25, CP26, CP27	Ismeri a magyar kultúrában megjelenő nyelvi és jelenségek történetét, és a magyar kultúra kontextusában kritikusan viszonyul ezekhez	Képes a nyelvészet fogalmait megfelelően alkalmazni, továbbá tudományos vagy irodalmi szövegeket elemezni, felülvizsgálni és megfogalmazni.
CP2, CP6, CP11, CP12, CP19, CP26, CP27, CT3	Ismeri az általános nyelvi jelenségeket, valamint a magyar népi kultúrát	Ismeri a magyar nyelv és kultúra legújabb elméleteit és módszereit
CP3, CP17	Szerzői jogra és kapcsolódó jogszabályokra, valamint az adott területre vonatkozó jogszabályokra vonatkozó ismeretek.	
CP8, CP14	Ismeri a magyar nyelv és irodalom területéhez kapcsolódó tanulmányi és kutatási platformokat	

7. Tárgyspecifikus tanulási eredmények

Ismeretek és megértés (Knowledge and understanding)
1. A hallgató ismeri a kontkatológia alapterminusait és kutatási módszereit
A hallgató képes a nyelvi megnyilatkozásokat a kétnyelvűség függvényében értelmezni.
3. A hallgató képes önállóan elemezni a nyelvi megnyilatkozásokat a nyelvi érintkezések szempontjából.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
1. Felismeri a szakszöveg jelentéssz összefüggéseit.
2. Elemezni tudja a szövegek információszerkezetét.
3. Megfelelően használja a szaknyelvet.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Alapfogalmak. Nyelvi kontaktus, nyelvi interferencia, közvetlen és közvetett kölcsönzés. Kontextus, dominancia	Frontális előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek.	
2. Közvetlen kölcsönzés. Tulajdonnevek a nyelvi érintkezésben	Problematizálás, előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
3. A közvetett (indirekt) kölcsönzés formái. Tükörszerkezetek, hibridszerkezetek kialakulása.	Frontális előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
4. A nyelvi érintkezések fonológiai kérdései.	Problematizálás, előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
5. Az átvevő nyelv morfológiai rendszerének módosulása. A meghonosodás morfológiai kérdései	Problematizálás, előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
6. A lexikai kölcsönelemek integrálódása.	Frontális előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	

7. Mondattani kérdések. Szintézis.	Problematizálás, előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
Könyvészet Benő Attila 2008. <i>Kontaktológia</i> . A nyelvi kapcsolatok alapfogalmai. Bolyai Társaság, Kolozsvár. Benő Attila 2014. <i>Kontaktusjelenségek az erdélyi magyar nyelvváltozatokban</i> . Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár. Király Francisc: <i>Contacte lingvistice</i> . Timișoara, 1990. Péntek János: A magyar–román interetnikus kapcsolatok néhány nyelvi vonatkozása. In: Katona Judit, Viga Gyula szerk.: <i>Az interetnikus kapcsolatok kutatásának újabb eredményei</i> . Miskolc, 1996, 113–120 Péntek János–Benő Attila: <i>Nyelvi kapcsolatok, nyelvi dominanciák az erdélyi régióban</i> . Anyanyelvápolók Erdélyi Szövetsége, Kolozsvár, 2003.		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A szemináriumi témák és feladatok megbeszélése	Felfedeztető beszélgetés	
2. A pidzsin és kreol nyelvek	Dialógus; nyelvi adatok elemzése	
3. Az etnocentrizmus mint társadalmi pszichológiai és kognitív jelenség. Etnocentrizmus és lexikális interferenciák	Dialógus; frontális és csoportmunka, megbeszélés	
4. Török jövevényszavak a magyarban	Vitatindító. Csoportmunka.	
5. Latin hatás a magyarban	Dolgozat bemutatása. frontális és csoportmunka, megbeszélés	
6. Szláv jövevényszók a magyarba	Vitatindító. Csoportmunka.	
7. Német hatás a magyarban	Dolgozat bemutatása. frontális és csoportmunka, megbeszélés	
8. Francia elemek a magyarban	Dolgozat bemutatása. frontális és csoportmunka, megbeszélés	
9. Olasz jövevényszók a magyarban	Vitatindító. Csoportmunka.	
10. Angol kölcsönszavak a magyarban	Dolgozat bemutatása. frontális és csoportmunka, megbeszélés	
11. Magyar eredetű kölcsönszók a románban	Felfedeztető beszélgetés	
12. Direkt kölcsönzési adatok elemzése	Elemzések.	
13. Indirekt kölcsönzési adatok elemzése	Elemzések.	
14. Kódváltási adatok elemzése. Következtetések	Elemzések.	
Könyvészet Bakos Ferenc: <i>A magyar szókészlet román elemeinek története</i> . 1982, Budapest: Akadémiai Könyvkiadó, 5–46. Kiss Jenő - Pusztai Ferenc (szerk.), <i>Magyar nyelvtörténet</i> , Bp. 2003, 241–267. Szilágyi N. Sándor: Szociálpszichológiai tényezők a szókölcsönzésben. In: Benő A. – Fazakas E. – Szilágyi N. S. (szerk.) <i>Nyelvek és nyelvváltozatok</i> , 2007: 349–361. H. Varga Márta: <i>A kreol nyelvek kialakulása és az anyanyelv-elsajátítás, nyelvetkeztetés kérdése</i> . http://www.c3.hu/~nyelv/or/period/1252/125211.htm		

9. Értékelés

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok	9.2 Értékelési módszerek	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	1. Megfelelő szaktudás	1. Kollokvium	50%
	2. Terminusok szakszerű használata		
	3. Szakirodalmi ismeret		
	4. Az ismeretek megfelelő alkalmazása		
9.5 Szeminárium / Labor	1. Terminusok szakszerű használata 2. Az ismeretek megfelelő alkalmazása 3. Nyelvi elemzőképesség	Szemináriumi tevékenység Félévi szemináriumi dolgozat (nyelvi napló)	50%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Az előadás és a szemináriumok témáinak ismerete és az előadásokon és a szemináriumokon való rendszeres jelenlét. A szemináriumokon min. 80% jelenlét kötelező. A félévi dolgozat (nyelvi napló) benyújtása a szorgalmi időszak végén.			

10. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)³

	A fenntartható fejlődés általános ikonja

Kitöltés időpontja:
2026.03.20.

Előadás felelőse:

Benső Attila

Szeminárium felelőse:

Benső Attila

³ Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI
BABES-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABES-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABES-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

Intézetigazgató:

BENO ATTILA
2026.04.23 15:03
Aprob acest document

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása